

V Bruseli 5. decembra 2025
(OR. en)

16230/25

ECOFIN 1660
UEM 614
ECB
EIB

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet: Špecifikácie vykonávania Paktu stability a rastu (kódex správania)

Delegáciám v prílohe zasielame špecifikácie vykonávania Paktu stability a rastu (známe aj ako kódex správania).

Špecifikácie vykonávania

Paktu stability a rastu

Obsah

INTRODUCTION	3
1. The single operational indicator – the definition of the net-expenditure indicator	6
2. The assessment of reforms and investment in the medium-term plans.....	10
3. The operation of the control account	16
4. Revision of the medium-term plans.....	20
5. The corrective arm – the operation of the excessive deficit procedure and the assessment of effective action	23

ÚVOD

Týmto stanoviskom sa nahrádza stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru (EFC) z 15. mája 2017 k špecifikáciám vykonávania Paktu stability a rastu a k obsahu a forme programov stability a konvergenčných programov. Toto nové stanovisko prijal Hospodársky a finančný výbor 1. decembra 2025.

Pakt stability a rastu nadobudol plnú účinnosť 1. januára 1999 a tvorí ho rámec založený na pravidlách, ktorý má preventívne i nápravné prvky. Pôvodne pozostával z nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii, nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku a uznesenia zo 17. júna 1997 o Pakte stability a rastu.

Nariadenia 1466/97 a 1467/97 sa 27. júna 2005 zmenili nariadeniami (ES) č. 1055/05 a (ES) č. 1056/05. Nariadenia 1466/97 a 1467/97 sa 16. novembra 2011 a 8. novembra 2011 ďalej zmenili nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1175/2011 a nariadením Rady (EÚ) č. 1177/2011 a doplnili nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1173/2011, vďaka čomu má Pakt stability a rastu k dispozícii účinné mechanizmy presadzovania vo vzťahu k členským štátom eurozóny. Rada 8. novembra 2011 prijala aj smernicu (EÚ) 2011/85 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov, ktorá sama osebe nie je súčasťou Paktu stability a rastu, ale má zásadný význam pre dosiahnutie jeho cieľov.

Nariadenie č. 1466/97 bolo 29. apríla 2024 zrušené nariadením (EÚ) 2024/1263¹, ktorým sa zaviedla významná reforma rámca pre účinnú koordináciu hospodárskych politík a rozpočtový dohľad. Podľa nového rámca správy hospodárskych záležitostí je mnohostranný dohľad založený na strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch, ktoré vypracúvajú členské štáty. V nariadení 2024/1263 sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa obsahu, predkladania, posudzovania, schvaľovania a monitorovania týchto plánov, aby sa podporili zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný a inkluzívny rast, ako aj odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií vrátane tých, ktoré prispievajú k spoločným prioritám Únie, a aby sa zabránilo vzniku nadmerných deficitov verejných financií. Nariadením (EÚ) 2024/1264 sa 29. apríla 2024 zmenilo nariadenie č. 1467/97 s cieľom zosúladiť vykonávanie postupu pri nadmernom deficite s novým rámcom správy hospodárskych záležitostí. V ten istý deň Rada prijala aj smernicu (EÚ) 2024/1265, ktorou sa zmenila smernica 2011/85 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Ako sa vyžaduje v nariadení 2024/1263, Komisia vydala oznámenie², v ktorom členský štát poskytl usmernenia týkajúce sa požiadaviek na informácie v strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo výročných správach o pokroku.

Tieto právne predpisy už obsahujú podrobné ustanovenia a špecifikácie na zabezpečenie vykonávania nového rámca správy hospodárskych záležitostí. Toto stanovisko sa preto neprekrýva s aspektmi, ktoré už boli kodifikované v uvedených nariadeniach, a objasňujú sa len tie prvky, pri ktorých sa považovalo za potrebné ich bližšie špecifikovať. Ak by počas vykonávania rámca bolo potrebné bližšie špecifikovať ďalšie prvky, možno toto stanovisko v budúcnosti ďalej aktualizovať.

---

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97, Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj/slk>.

² Usmernenia pre členské štáty týkajúce sa požiadaviek na informácie v strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo výročných správach o pokroku, Ú. v. EÚ C/2024/3975 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024XC03975>.

Členské štáty, Komisia a Rada sú odhodlané plniť si svoje príslušné povinnosti a budú uplatňovať zmluvu a Pakt stability a rastu účinne a včas. Okrem toho, keďže účinnosť vzájomnej podpory a vzájomného tlaku je neoddeliteľnou súčasťou Paktu stability a rastu, sa od Rady a Komisie očakáva, že budú odôvodňovať a zverejňovať svoje pozície a rozhodnutia vo všetkých príslušných fázach postupu v rámci Paktu stability a rastu, a to vo vhodných prípadoch aj prostredníctvom hospodárskeho dialógu s Európskym parlamentom. Od Rady sa očakáva, že sa spravidla bude riadiť odporúčaniami a návrhmi Komisie alebo verejne vysvetlí svoju pozíciu. Od členských štátov sa očakáva, že zohľadnia usmernenia a odporúčanie, resp. odporúčania Rady, najmä pri príprave svojich rozpočtov, a že do postupov EÚ primerane zapoja národné parlamenty, pričom zohľadnia vnútroštátne parlamentné a rozpočtové postupy.

1. JEDINÝ OPERAČNÝ UKAZOVATEĽ – VYMEDZENIE UKAZOVATEĽA ČISTÝCH VÝDAVKOV

V rámci správy hospodárskych záležitostí Únie sa na vykonávanie každoročného fiškálneho dohľadu nad každým členským štátom používa jediný operačný ukazovateľ zakotvený v udržateľnosti dlhovej služby. Tento ukazovateľ je založený na čistých primárnych výdavkoch financovaných z vnútroštátnych zdrojov. V tejto kapitole kódexu správania sa vysvetľuje vymedzenie čistých primárnych výdavkov a spôsob výpočtu súhrnu čistých výdavkov v praxi, ako aj použité zdroje údajov. Táto kapitola sa venuje aj vykonávaniu všeobecných ustanovení týkajúcich sa výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou a vysvetľuje sa v nej, prečo je v strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch potrebné stanoviť východiskový rok.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a súhrn čistých výdavkov

Trajektória vývoja čistých výdavkov je viacročná trajektória pre čisté výdavky členského štátu. Trajektórie vývoja čistých výdavkov v rámci referenčných trajektórií a strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov sú stanovené z hľadiska ročných a kumulatívnych mier rastu nominálnych čistých výdavkov. Maximálne viacročné miery rastu čistých výdavkov, ktoré by mali byť v súlade s požiadavkami nariadenia 2024/1263, prijíma Rada vo svojom odporúčaní. Dôležité je, že v súlade so zásadou jediného operačného ukazovateľa sa členské štáty budú posudzovať na základe mier rastu čistých výdavkov stanovených v odporúčaní, ktorým sa schvaľuje plán v rámci preventívnej časti, alebo v odporúčaní podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ v rámci nápravnej časti rámca správy hospodárskych záležitostí.

Ako sa uvádza v článku 2 nariadenia 2024/1263, súhrn čistých výdavkov je vymedzený ako výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.

Jednotlivé zložky súhrnu čistých výdavkov používané *ex post* na posúdenie súladu pri vykonávaní rámca správy hospodárskych záležitostí pochádzajú z viacerých zdrojov. V prípade celkových výdavkov, úrokových výdavkov a výdavkov plne krytých z fondov EÚ sa používajú údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia potvrdené EUROSTAT-om. Na identifikáciu a zaznamenávanie vplyvu opatrení fiškálnej politiky vrátane diskrečných príjmových opatrení a jednorazových príjmov a výdavkov zachová Komisia súčasný zavedený rámec a zároveň bude naďalej zabezpečovať transparentný dialóg s členskými štátmi o rozdieloch v odhadoch vplyvu opatrení³. Cyklické prvky výdavkov na nezamestnanosť vypočítava Komisia na základe údajov Eurostatu s použitím vopred dohodnutej metodiky⁴ v súlade s už existujúcimi pravidlami. Miera cyklickej nezamestnanosti sa vypočítava ako rozdiel medzi mierou celkovej nezamestnanosti a mierou nezamestnanosti, pri ktorej nedochádza k zrýchlenému nárastu miezd (NAWRU, odhadovaná podľa EUCAM). Cyklické prvky výdavkov na nezamestnanosť sa potom vypočítajú ako pomerný podiel celkových výdavkov na dávky v nezamestnanosti (funkcia 10.5 COFOG), ako ich potvrdil a uverejnil EUROSTAT.

³ Ako sa uvádza v *Správe o verejných financiách v HMÚ za rok 2024* „Vymedzenie a kvantifikácia opatrení fiškálnej politiky“, s. 61 – 71.

⁴ Cyklické prvky výdavkov na nezamestnanosť (UE_t^c) sa naďalej vypočítavajú takto:

$$UE_t^c = UE_t \frac{u_t - NAWRU_t}{u_t}$$

pričom UE_t označuje celkové výdavky na nezamestnanosť, u_t je miera nezamestnanosti a NAWRU je miera štrukturálnej nezamestnanosti, pri ktorej sa mzdová inflácia nezrýchľuje. Ak za konkrétny rok nie sú celkové výdavky na nezamestnanosť k dispozícii, odhadujú sa takto:

$$UE_t = \left(\frac{UE_{t-1}}{N_{t-1}} \right) \cdot N_t$$

pričom $\frac{UE_{t-1}}{N_{t-1}}$ predstavuje najnovšie dostupné informácie o dávkach v nezamestnanosti na osobu a N_t je počet nezamestnaných.

Výdavky na spolufinancovanie programov financovaných Úniou

Vnútroštátne spolufinancovanie programov financovaných Úniou sa týka tých fondov EÚ, v prípade ktorých príslušné nariadenie obsahuje požiadavku na vnútroštátne spolufinancovanie, ktorá vedie k výdavkom verejnej správy na vnútroštátnej úrovni zaznamenaným v národných účtoch.⁵

EUROSTAT vytvoril systém na vykazovanie príspevkov poskytnutých v rámci vnútroštátneho spolufinancovania. Prvé kolo vykazovania sa uskutočnilo v rámci podania fiškálneho oznámenia v októbri 2024, pričom nové a aktualizované údaje sa oznamujú počas každého jarného a jesenného kola podávania fiškálneho oznámenia.⁶

Vnútroštátne spolufinancovanie poskytnuté súkromným sektorom nie je relevantné na účely vylúčenia z ukazovateľa čistých výdavkov. Miera vnútroštátneho spolufinancovania, ktorá je relevantná pre odpočítanie súm zo súhrnu čistých výdavkov, vychádza z údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia, ktoré uverejňuje a potvrdzuje EUROSTAT. Sú obmedzené na povinnosti vnútroštátneho spolufinancovania stanovené v príslušných dohodách medzi členskými štátmi a inštitúciami EÚ.

---

⁵ Medzi tieto fondy patrí Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond plus, Kohézny fond, Fond na spravodlivú transformáciu, Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond, iné fondy podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach, ako je Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť, Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku, Nástroj na prepájanie Európy, ako aj Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka. Tento zoznam fondov sa po prijatí nových viacročných finančných rámcov môže aktualizovať.

⁶ Pred vytvorením rámca na zber a poskytovanie takýchto údajov mohli členské štáty využívať odhady (na základe minimálnych požiadaviek v príslušných nariadeniach).

Vymedzenie východiskového roka

Na stanovenie trajektórie vývoja čistých výdavkov na obdobie, na ktoré sa vzťahuje plán, by sa miery rastu mali opierať o najnovšie dostupné údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia. Vo väčšine prípadov ide o rok, ktorý predchádza (T-1) predloženiu strednodobého plánu (T). Ak sa však plán predloží na začiatku roka (napríklad medzi januárom a marcom roku T), predtým, ako EUROSTAT a národné štatistické úrady zverejnia údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia za rok T-1, je potrebné, aby sa kumulatívne miery rastu zakladali na úrovniach z roku T-2 a aby tento rok slúžil ako východiskový rok. Ak budú počas fázy posudzovania plánu k dispozícii novšie údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia, malo by sa to zohľadniť v odporúčaní, ktorým sa plán schvaľuje. Rast čistých výdavkov od východiskového roka je zahrnutý do odporúčania Rady prostredníctvom kumulatívnych mier rastu čistých primárnych výdavkov od prvého roka plánu.

2. POSÚDENIE REFORIEM A INVESTÍCIÍ V STREDNODOBÝCH PLÁNOCH

V súlade s nariadením 2024/1263 by každý členský štát mal vo svojom v národnom strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne vysvetliť, ako zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v rámci európskeho semestra a ako bude riešiť spoločné priority Únie. V nariadení 2024/1263 sa takisto stanovuje, že vo výročnej správe o pokroku by všetky členské štáty mali informovať o uskutočňovaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra.

V tejto kapitole sa pripomínajú všeobecné zásady, z ktorých vychádzajú požiadavky na informácie a podávanie správ o reformách a investíciách v týchto plánoch, a to aj pokiaľ ide o posúdenie vykonávané Komisiou.

Národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány: požiadavky na informácie týkajúce sa reforiem a investícií

Požiadavky týkajúce sa všetkých plánov

V národnom strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne by sa malo vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu príslušných reforiem a investícií v záujme udržateľného a inkluzívneho rastu a odolnosti. Mali by sa v ňom prezentovať reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v rámci európskeho semestra, najmä v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny.

Pokiaľ je to relevantné pre realizáciu strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu, musí tento plán zahŕňať vplyv reforiem a investícií, ktoré už dotknutý členský štát vykonal, pričom osobitná pozornosť sa má venovať vplyvu na fiškálnu udržateľnosť, a to na základe spoľahlivých hospodárskych dôkazov založených na údajoch. V pláne by sa malo opísať aj to, ako bude členský štát riešiť spoločné priority Únie. V duchu zodpovednosti členských štátov môžu členské štáty samy rozhodnúť o presnej podobe a úrovni podrobnosti svojich plánov. Pri poskytovaní informácií o reformách a investíciách by členské štáty mali zabezpečiť konzistentnosť tým, že na zhrnutie reforiem a investícií použijú príslušné tabuľky⁷.

Požiadavky týkajúce sa plánov s predĺžením obdobia úprav

V plánoch s predĺžením obdobia úprav by sa mal špecifikovať súbor kľúčových reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre toto predĺženie.

Súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, by mal na základe dôveryhodných a obozretných predpokladov viesť k zlepšeniu potenciálu rastu a odolnosti hospodárstva, podporovať fiškálnu udržateľnosť, riešiť spoločné priority Únie, reagovať na príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny, zachovať počas obdobia, na ktoré sa plán vzťahuje, plánovanú celkovú úroveň verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov⁸ aspoň na úrovni dosahovanej v priemere počas štyroch rokov predchádzajúcich predloženiu plánu. Okrem toho by každá reforma a investícia, ktorá tvorí základ predĺženia, mala byť opísaná dostatočne podrobne, prednostne uskutočňovaná, časovo ohraničená a overiteľná, aby ich Komisia mohla posúdiť, každá reforma sa musí vykonať v rámci obdobia, na ktoré sa vzťahuje národný plán a v realizácii každej investície sa musí do konca obdobia úprav dosiahnuť výrazný pokrok.

Opis reformných a investičných záväzkov musí byť jasný a v relevantných prípadoch musí zahŕňať ukazovatele, ktoré umožnia posúdiť a monitorovať ich vykonávanie. Výber ukazovateľov by mal umožniť monitorovanie a vykazovanie a zároveň pokiaľ možno zabrániť nadmernému administratívne zaťaženiu.

---

⁷ Tabuľky 8 a 9 v oznámení Komisie s usmerneniami z roku 2024.

⁸ Vymedzené ako tvorba hrubého fixného kapitálu verejnou správou bez tvorby hrubého fixného kapitálu financovanej z grantov inštitúcií EÚ.

Plán by mal obsahovať informácie o očakávanom vplyve reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav. Vplyv súboru reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, na potenciál rastu a odolnosti a na fiškálnu udržateľnosť by sa mal podľa možnosti kvantifikovať, pričom by sa mal uviesť jasný opis použitých predpokladov a metodík. V pláne by sa mohol kvantifikovať priamy aj nepriamy fiškálny vplyv súboru reforiem a investícií. Hodnotenie jeho vplyvu sa vykonáva na úrovni celkového balíka prijatých opatrení.

Členské štáty sa vyzývajú, aby na posudzovanie vplyvu reforiem a investícií podľa možnosti vypracovali spoľahlivé metodiky. Členské štáty sa tiež vyzývajú, aby si v príslušných prípravných orgánoch Rady vymieňali osvedčené postupy s cieľom zabezpečiť jednotné chápanie vplyvu podobných opatrení vo všetkých členských štátoch, a to pri súčasnom zachovaní zodpovednosti na úrovni členských štátov.

Posúdenie Komisiou

Komisia pri všetkých plánoch preskúma, či sa v nich vysvetľuje, ako dotknutý členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií v súlade s článkom 16 nariadenia 2024/1263. Posúdenie Komisie bude vychádzať z kritérií stanovených v uvedenom nariadení a bude sa riadiť zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania, pričom sa bude rešpektovať zodpovednosť členských štátov.

V prípade plánov s predĺžením obdobia úprav Komisia posúdi, či súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, vo všeobecnosti ako celok spĺňa kritériá uvedené v článku 14 ods. 2 nariadenia 2024/1263. Na tento účel Komisia posúdi hodnovernosť posúdenia vplyvov zo strany členského štátu vrátane použitých predpokladov a metodík, ako aj to, či majú pozitívny vplyv na rast, odolnosť a fiškálnu udržateľnosť.

Kvantitatívne odhady členských štátov sa posúdia buď z hľadiska ich hodnovernosti na základe štylizovaných faktov v ekonomickej literatúre, alebo, ak sú dostupné a relevantné, vlastných kvantitatívnych odhadov Komisie. Posúdenie Komisie týkajúce sa hodnovernosti vplyvu reforiem a investícií uvedeného členským štátom vrátane fiškálneho vplyvu reforiem a investícií prezentovaných v pláne by sa malo riadiť zásadou transparentnosti.

Kritériá stanovené v článku 14 ods. 2 pre reformy a investície, ktoré tvoria základ pre predĺženie postupu úprav, sa posúdia v rámci celého súboru reformných a investičných záväzkov a nemusia byť splnené v rámci každého jedného záväzku.

Výročná správa o pokroku: informovanie o aktuálnom stave vykonávania reforiem a investícií

Požiadavky na informácie, ktoré sa majú uviesť vo výročných správach o pokroku, sú stanovené v článku 21 nariadenia 2024/1263 (a bližšie špecifikované v oznámení Komisie). Členské štáty môžu samy rozhodnúť o presnej podobe a úrovni podrobnosti svojej výročnej správy o pokroku za predpokladu, že správa obsahuje informácie požadované v uvedenom nariadení v súlade s usmerneniami uvedenými v oznámení Komisie.

Vo výročných správach o pokroku by sa nemali prehodnocovať hlavné politické záväzky v strednodobých plánoch. Tieto správy sú v zásade spätne orientované administratívne a vecné dokumenty, ale členské štáty ich môžu použiť aj na oznamovanie nových relevantných politických iniciatív, najmä v oblasti štrukturálnych reforiem a investícií.

Aby sa zabránilo opakovaniu už oznámeného vývoja, malo by byť informovanie zamerané na tie opatrenia, v prípade ktorých sa od predloženia poslednej výročnej správy o pokroku prijali nové politické opatrenia. V prípade omeškania, úprav alebo nedokončenia by sa v správe mali vysvetliť aj hlavné dôvody a to, ako členský štát zamýšľa dosiahnuť ciele, ktoré sa majú riešiť v rámci reforiem a investícií.

Všetky členské štáty by mali v priebehu vykonávania plánu informovať o makroekonomickom a vonkajšom vývoji, pričom by mali použiť najnovšie dostupné prognózy, ako aj rozpočtové projekcie a diskrečné príjmové opatrenia a jednorazové opatrenia, ktoré k rozpočtovým výsledkom a projekciám prispeli.

Vo výročnej správe o pokroku by sa malo informovať o vykonávaní politických opatrení zameraných na plnenie odporúčaní pre jednotlivé krajiny, spoločných priorít Únie, a najmä reforiem a investícií v strednodobom pláne. Členské štáty, ktorým sa obdobie úprav predĺžilo až na sedem rokov, by vo výročných správach o pokroku mali osobitne uvádzať informácie o vykonávaní reforiem a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre toto predĺženie, ako sa uvádzajú v odporúčaní Rady.

Aby sa obmedzila duplicita a administratívne zaťaženie, informovanie o vykonávaní odporúčaní pre jednotlivé krajiny by vychádzalo z informácií poskytnutých prostredníctvom platformy CeSaR. Výročná správa o pokroku by okrem toho obsahovala kľúčové prvky reakcie na odporúčania pre jednotlivé krajiny a príslušné podrobnosti.

V prípade dotknutých členských štátov by sa vo výročnej správe o pokroku mal uvádzať aj pokrok pri náprave nerovnováh v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, najmä v prípade, že sa na členský štát vzťahuje postup pri nadmernej nerovnováhe.

Monitorovanie vykonávania reforiem a investícií

Komisia monitoruje vykonávanie národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu, a najmä trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav. Komisia využíva informácie poskytnuté členskými štátmi v ich výročných správach o pokroku spolu s ďalšími relevantnými informáciami.

V nadväznosti na posúdenie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov, výročných správ o pokroku a sociálno-ekonomickej situácie členských štátov vykonané Komisiou Rada v prípade potreby na základe odporúčaní Komisie adresuje členským štátom odporúčania s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie plánu.

Ak sa členskému štátu umožní predĺženie obdobia úprav, ale členský štát svoj súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie, uspokojivo nevykoná, Rada môže na základe odporúčania Komisie odporučiť revidovanú trajektóriu vývoja čistých výdavkov s kratším obdobím úprav, pokiaľ vykonaniu v pôvodne stanovenej lehote nebránia objektívne okolnosti.

3. VEDENIE KONTROLNÉHO ÚČTU

Kľúčové zásady, ktorými sa riadi vedenie kontrolného účtu v rámci Paktu stability a rastu, sa stanovujú v článku 22 nariadenia 2024/1263. V tejto kapitole kódexu správania sa uvádzajú podrobnejšie informácie o výpočte zostatkov na kontrolných účtoch a ich dôsledkoch pre fiškálny dohľad.

Ročné a kumulované zostatky kontrolného účtu vypočítava Komisia na základe údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia a zverejňuje ich⁹. Komisia vypočítava ročný zostatok kontrolného účtu porovnaním pozorovaných a odporúčaných ročných mier rastu súhrnu čistých výdavkov, pričom výsledný ročný rozdiel (v národnej mene) vyjadří ako percentuálny podiel HDP.¹⁰ Keď pozorovaný rast čistých výdavkov v danom roku presahuje (nedosahuje) odporúčaný rast čistých výdavkov, na kontrolnom účte sa zaznamenáva záporný (kladný) zostatok. Kumulatívny zostatok kontrolného účtu v konkrétnom roku sa vypočíta ako súčet ročných zostatkov (v národnej mene) vyjadrený ako percentuálny podiel na HDP za daný rok.¹¹

Ako sa vysvetľuje v kapitole o ukazovateli čistých výdavkov, východiskovým rokom odporúčanej trajektórie vývoja čistých výdavkov je posledný rok, za ktorý sú v čase, keď Rada schvaľuje trajektóriu vývoja čistých výdavkov plánu, k dispozícii údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia. Kumulatívny zostatok kontrolného účtu zahŕňa odchýlku v každom roku od východiskového roku odporúčania. Ak dôjde k prekročeniu kumulatívnej prahovej hodnoty a toto prekročenie je spôsobené ukotvením trajektórie vývoja čistých výdavkov vo východiskovom roku, preskúma sa to v rámci analýzy závažných faktorov v správe podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ.

---

⁹ Zostatky kontrolného účtu vypočítané v roku t môžu ukazovať len roky do roku $t-1$, keďže kontrolný účet možno vypočítať len na základe údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia. Úplný prehľad všetkých rokov uvedený v tabuľke 1 bude teda k dispozícii až na jar roku $t+5$.

¹⁰ Ročný zostatok sa vyjadruje ako percentuálny podiel na výslednom HDP za daný rok.

¹¹ Národná úniková doložka podľa článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ktorá sa aktivovala na zvýšenie výdavkov na obranu v rokoch 2025 – 2028, sa premietla do praxe zriadením rozšíreného kontrolného účtu, ktorý obsahuje len kumulatívny zostatok na zaznamenávanie odchýlok, ktoré smerujú nahor od odporúčanej trajektórie vývoja výdavkov a na ktoré sa ustanovenia doložky nevzťahujú.

Prekročenie ročných a/alebo kumulatívnych prahových hodnôt kontrolného účtu (zodpovedajúcich 0,3 %, resp. 0,6 % HDP) na základe údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia povedie k vypracovaniu správy podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ, ak pomer verejného dlhu k HDP presiahne referenčnú hodnotu 60 % HDP a ak rozpočtová pozícia nie je takmer vyrovnaná alebo prebytková. Rozpočtová pozícia sa považuje za takmer vyrovnanú, ak celkový deficit verejných financií nepresahuje 0,5 % HDP. V prípade vypracovania takejto správy v dôsledku prekročenia ročnej prahovej hodnoty sa kumulatívny zostatok kontrolného účtu bude považovať symetricky za závažný faktor spolu s inými závažnými faktormi. Ak z údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia vyplýva, že ročné a/alebo kumulatívne prahové hodnoty kontrolného účtu boli prekročené, ale pomer verejného dlhu k HDP zostáva pod úrovňou 60 % HDP, odchýlka sa zaznamená na kontrolnom účte, ale slúži ako informačný nástroj (a nevedie k vypracovaniu správy podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ).

Revíziami údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia v nasledujúcich rokoch sa *ex post* nezmenia rozhodnutia týkajúce sa dohľadu prijaté počas predchádzajúcich rokov. Kumulatívny zostatok by zároveň mohli ovplyvniť revízie. Ak revízie prispievajú k prekročeniu kumulatívnej prahovej hodnoty kontrolného účtu v nasledujúcich rokoch, Komisia zohľadní vplyv a povahu revízie v správe podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ.

Na základe odporúčania Rady, ktorým sa stanoví nová trajektória vývoja čistých výdavkov, sa kumulatívny zostatok kontrolného účtu vynuluje. Kontrolný účet pôvodného plánu sa ešte posúdi, keď budú k dispozícii údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia za posledný príslušný rok daného plánu. Inými slovami, kumulatívny zostatok kontrolného účtu na konci každého plánu sa neprenesie na kontrolný účet nasledujúceho odporúčania. Zostatky kontrolného účtu súvisiace s posledným rokom starého strednodobého plánu (t. j. v prechodnom roku medzi týmto plánom a novým plánom) sa vypočítajú, keď budú k dispozícii údaje o výsledkoch rozpočtového hospodárenia za daný rok. Cieľom je zabrániť medzerám v dohľade, keďže starý plán sa posudzuje až do jeho uzavretia.

Kroky vedúce k výpočtu ročných a kumulatívnych zostatkov

V tabuľke 1 sa uvádza názorný príklad výpočtu ročných a kumulatívnych zostatkov kontrolného účtu pre prvý rok strednodobých plánov. V tomto príklade sa predpokladá členský štát s odporúčanou ročnou mierou rastu čistých výdavkov na úrovni 2 % a ročnými odchýlkami až do T+4 smerom hore aj dole. Výpočet ročného zostatku prebieha v niekoľkých krokoch:

prvým krokom je výpočet ročnej úrovne súhrnu čistých výdavkov pred zohľadnením diskrečných príjmových opatrení. Tento výpočet vychádza z vymedzenia súhrnu stanoveného v článku 2 ods. 2 nariadenia 2024/1263, v rámci ktorého sa od celkových výdavkov (riadok 1) odpočítajú riadky 2 až 6 (úrokové výdavky, výdavky na cyklickú nezamestnanosť, výdavky financované EÚ, vnútroštátne spolufinancovanie programov EÚ, jednorazové opatrenia). Výsledkom je úroveň čistých výdavkov v národnej mene pred zohľadnením diskrečných príjmových opatrení (riadok 7).

Druhý krok pozostáva z výpočtu ročnej zmeny čistých výdavkov, ktorá nie je kompenzovaná diskrečnými príjmovými opatreniami (riadok 10). Ročná zmena čistých výdavkov po zohľadnení diskrečných príjmových opatrení (v národnej mene, riadok 10) sa vypočíta ako zmena čistých výdavkov pred zohľadnením diskrečných príjmových opatrení (riadok 8) mínus ročný prírastkový vplyv diskrečných príjmových opatrení (riadok 9).¹²

Tieto zmeny ročnej úrovne vypočítané v riadku 10 sa potom prevedú na pozorované miery rastu čistých výdavkov (riadok 11) a porovnajú sa s odporúčanými mierami rastu čistých výdavkov (riadok 12) uvedenými v odporúčaní Rady.

Rozdiel medzi týmito dvoma mierami rastu (riadok 11 mínus riadok 12) sa vynásobí úrovňou súhrnu čistých výdavkov za predchádzajúci rok pred zohľadnením ročného prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení (riadok 7), čím sa dospeje k vyjadreniu ročného rozdielu v národnej mene (riadok 13).

---

¹² Členské štáty vykazujú diskrečné príjmové opatrenia z hľadiska ich ročného prírastkového vplyvu na rozdiel od položiek započítaných v prvom kroku, ktoré sú uvedené na (ročných) úrovniach. Keďže sa diskrečné príjmové opatrenia vykazujú ako zmeny v príjmoch, mali by sa odpočítat' od zmien v (čistých) výdavkoch. V príklade uvedenom v tabuľke 1 zvyšujú diskrečné príjmové opatrenia príjmy v T+1 a T+2 (riadok 9), čím sa pre členský štát vytvára väčší priestor na zvýšenie výdavkov v uvedených rokoch.

Napokon sa ročný zostatok kontrolného účtu vyjadří ako percentuálny podiel na HDP (riadok 16). Na tento účel sa ročný zostatok rovná ročnému rozdielu (riadok 13) vydelenému úrovňou nominálneho HDP (riadok 15).

Kumulatívny zostatok kontrolného účtu v národnej mene (riadok 14) sa rovná kumulatívne zostatku za predchádzajúci rok (riadok 14 t-1) plus ročný zostatok za aktuálny rok (riadok 13). Kumulatívny zostatok kontrolného účtu vyjadrený ako percentuálny podiel na HDP (riadok 17) sa potom rovná kumulatívne zostatku (riadok 14) vydelenému úrovňou nominálneho HDP za aktuálny rok (riadok 15).

Tabuľka 1: Názorný príklad výpočtov kontrolného účtu za všetky roky prvých plánov

Výpočty		T-1	T	T+1	T+2	T+3	T+4	
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Pozorované čisté výdavky								
1.	Celkové výdavky	<i>národná mena v mld.</i>	40,0	40,6	41,5	42,5	43,6	44,5
2.	Úrokové výdavky	<i>národná mena v mld.</i>	3,0	3,1	3,2	3,4	3,4	3,3
3.	Výdavky na cyklickú nezamestnanosť	<i>národná mena v mld.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.	Výdavky financované EÚ	<i>národná mena v mld.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Vnútroštátne spolufinancovanie programov EÚ	<i>národná mena v mld.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6.	Jednorazové výdavky (úrovne, bez financovania EÚ)	<i>národná mena v mld.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7.	Čisté výdavky pred zohľadnením diskrečných príjmových opatrení (1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6)	<i>národná mena v mld.</i>	37,0	37,5	38,3	39,1	40,2	41,2
8.	Zmena čistých výdavkov pred zohľadnením diskrečných príjmových opatrení ($\Delta 7$)	<i>národná mena v mld.</i>		0,5	0,8	0,8	1,1	1,0
9.	Diskrečné príjmové opatrenia (ročný prírastkový vplyv, bez jednorazových opatrení)	<i>národná mena v mld.</i>		0,0	0,1	0,2	0,0	0,0
10.	Ročná zmena čistých výdavkov po zohľadnení diskrečných príjmových opatrení (8 – 9)	<i>národná mena v mld.</i>		0,5	0,7	0,6	1,1	1,0
Ročné a kumulované rozdiely								
11.	Pozorovaný rast čistých výdavkov (10 (t) / 7 (t-1))	% zmena		1,4	1,8	1,7	2,7	2,4
12.	Odporúčaný rast čistých výdavkov*	% zmena		2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
13.	Ročný rozdiel ((11 – 12) x 7 (t-1))	<i>národná mena v mld.</i>		-0,2	-0,1	-0,1	0,3	0,2
14.	Kumulovaný rozdiel (kumulatívne od riadku 13)	<i>národná mena v mld.</i>		-0,2	-0,3	-0,4	-0,1	0,0
15.	Nominálny HDP	<i>národná mena v mld.</i>	100	103	106	109	113	116

* Miera rastu na rok T nie je odporúčaním, ale slúži ako východisko, keďže posledným rokom s údajmi o výsledkoch rozpočtového hospodárenia pri stanovovaní vývoja čistých výdavkov je rok T-1.

Kontrolný účet		T-1	T	T+1	T+2	T+3	T+4
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
16.	Ročný zostatok (13/15)	% HDP		-0,05	-0,12	0,25	0,14
17.	Kumulovaný zostatok (14/15)**	% HDP		-0,28	-0,39	-0,13	0,02

** Kumulovaný zostatok (riadok 17) je súčet ročných zostatkov v národnej mene (kumulatívny rozdiel, riadok 14) vydelený nominálnym HDP za posledný rok (riadok 15). Kumulovaný zostatok zahŕňa každú odchýlku za rok 2024.

4. REVÍZIA STREDNODOBÝCH PLÁNOV

V tomto oddiele sa stanovujú všeobecné zásady týkajúce sa revízie strednodobých plánov.

Prípady revízie

V nariadení 2024/1263 sa predpokladajú štyri možné prípady revízie plánu:

1. Rada sa domnieva, že plán predložený členským štátom nemožno na základe kritérií stanovených v nariadení 2024/1263 (článok 18) posúdiť kladne. V takom prípade Rada na základe odporúčania Komisie odporučí dotknutému členskému štátu, aby predložil revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán.
2. Voči členskému štátu sa začne postup pri nadmernej nerovnováhe (článok 31 ods. 2) v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 1176/2011. V takom prípade členský štát predloží revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán v súlade s článkom 15 nariadenia.
3. Existujú objektívne okolnosti, ktoré bránia splneniu pôvodného plánu (článok 15 ods. 1). Pri predložení revidovaného plánu by mal dotknutý členský štát informovať Radu a Komisiu o existencii objektívnych okolností. Takéto objektívne okolnosti by mala posúdiť Komisia a mali by byť odôvodnené v odporúčaní týkajúcom sa revidovaného plánu.
4. Revidovaný plán môže predložiť novovymenovaná vláda (článok 15 ods. 2). Novovymenovanou vládou sa rozumie vytvorenie novej vlády buď v nadväznosti na voľby, alebo na základe vnútroštátnych ústavných postupov.

Malo by sa zabrániť viacnásobným, opakovaným revíziám plánov, pretože by sa nimi oslabil prístup strednodobého plánovania zakotvený v nariadení. Nižšie sa uvádza niekoľko ďalších podrobností o opatreniach týkajúcich sa revízií:

Postupy pre revidované plány

Pri revízii plánu uvedenej v prípade 1 sa postup riadi článkami 18 a 19 nariadenia 2024/1263.

V ostatných prípadoch budú musieť členské štáty prejsť všetkými krokmi uvedenými v nariadení, ktoré sa zakončia schválením plánu Radou, okrem prípadov menších revízií (pozri nižšie).

Pred zaslaním predbežných usmernení k revidovanému plánu môže členský štát požiadať Komisiu o výmenu informácií na technickej úrovni. Po zaslaní predbežných usmernení a predtým, ako sa predloží revidovaný plán, sa uskutoční technický dialóg medzi Komisiou a členským štátom, ako je to zvyčajné podľa článku 12.

Revidovaný plán musí spĺňať rovnaký súbor požiadaviek stanovených v nariadení 2024/1263 vrátane požiadaviek týkajúcich sa reforiem a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, ak oň členský štát v rámci svojho revidovaného plánu požiada (súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, sa môže od pôvodného súboru líšiť). Členské štáty môžu v revidovanom pláne požiadať o predĺženie obdobia úprav bez ohľadu na to, či pôvodný plán takéto predĺženie obsahoval. Revidovaný plán posúdi Komisia a schváli Rada na základe rovnakých kritérií a procesných krokov ako v prípade pôvodného plánu.

Ak členský štát požiadal o revíziu pôvodného plánu z dôvodu objektívnych okolností, ktoré bránia jeho splneniu, alebo v prípade postupu pri nadmernej nerovnováhe, pri hodnotení potenciálneho pokračovania v uplatňovaní existujúceho predĺženia obdobia úprav sa zohľadní pokrok pri vykonávaní súboru reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie podľa pôvodného plánu. V tomto posúdení by sa zvažil vplyv objektívnych okolností odôvodňujúcich revíziu plánu na vykonávanie niektorých reforiem a investícií.

V prípade menších revízií reformných a investičných záväzkov, pri ktorých nové predbežné usmernenia, plne revidované posúdenie Komisie a plne revidované odporúčanie Rady nie sú potrebné, možno procesné kroky zjednodušiť.

Schválenie novej trajektórie vývoja čistých výdavkov Radou by viedlo k novému nastaveniu kontrolného účtu preventívnej časti, zatiaľ čo kontrolný účet pôvodného plánu by zostal platný pre *ex post* posúdenia rokov, na ktoré sa nevzťahuje ročná miera rastu čistých výdavkov podľa nového odporúčania.

Interakcia medzi postupom pri nadmernom deficite a revíziou plánu

Pokiaľ ide o interakciu medzi plánom a postupom pri nadmernom deficite, možno uviesť niekoľko rôznych prípadov a všeobecné zásady, ktoré sa majú dodržiavať:

- Ak sa počas vykonávania plánu začne voči členskému štátu postup pri nadmernom deficite, nápravná trajektória uvedená v odporúčaní podľa článku 126 ods. 7 nahradí trajektóriu stanovenú Radou pri schvaľovaní plánu. V prípade plánov s predĺženým obdobím úprav zostávajú reformy a investičné záväzky, ktoré tvoria základ pre toto predĺženie, v platnosti aj v prípade postupu pri nadmernom deficite.
- Ak členský štát, na ktorý sa už vzťahuje postup pri nadmernom deficite, predloží revidovaný plán na roky, na ktoré sa vzťahuje postup pri nadmernom deficite, trajektória vývoja čistých výdavkov stanovená v revidovanom pláne by v súlade s článkom 6 písm. d) nariadenia 2024/1263 mala byť v súlade s nápravnou trajektóriou uvedenou v odporúčaní podľa článku 126 ods. 7.
- Ak postup pri nadmernom deficite zahŕňal inú trajektóriu ako pôvodný plán a postup pri nadmernom deficite sa počas trvania plánu zruší, návrat k trajektórii pôvodného plánu po postupe pri nadmernom deficite nemusí byť uskutočniteľný. To by mohlo umožniť revíziu plánu v súlade s článkom 15 ods. 1 nariadenia 2024/1263. V ostatných prípadoch bude členský štát naďalej dodržiavať trajektóriu vývoja čistých výdavkov počas zostávajúcich rokov plánu, napríklad keď sa v samotnom pláne predpokladala náprava deficitu pod referenčnú hodnotu počas trvania plánu a trajektória vývoja čistých výdavkov v pláne sa zhoduje s nápravnou trajektóriou až do nápravy nadmerného deficitu. Plán by sa za rovnakých podmienok mohol zrevidovať aj v prípadoch skoršieho zrušenia postupu pri nadmernom deficite.

5. NÁPRAVNÁ ČASŤ – FUNGOVANIE POSTUPU PRI NADMERNOM DEFICITE **A POSUDZOVANIE ÚČINNÝCH OPATRENÍ**

Ustanovenia, ktorými sa riadi zamedzovanie nadmernému deficitu verejných financií a vykonávanie postupu pri nadmernom deficite, sú stanovené v článku 126 ZFEÚ a v nariadení (ES) č. 1467/97 zmenenom nariadeniami Rady č. 1056/2005, č. 1177/2011 a 2024/1264.

Nižšie sa uvádzajú podrobnosti týkajúce sa dodatočných špecifikácií pre praktické fungovanie postupu pri nadmernom deficite podľa revidovaného rámca správy hospodárskych záležitostí a pre posudzovanie účinných opatrení:

Začatie postupu pri nadmernom deficite

V nariadení 1467/97 sa rozlišuje medzi postupmi pri nadmernom deficite, ktoré sa začnú na základe kritéria deficitu, a postupmi pri nadmernom deficite, ktoré sa začnú na základe dlhového kritéria. Či bude postup pri nadmernom deficite založený na deficite alebo na dlhu sa teda určí na základe toho, čo začatie postupu vyvolá, a po začatí postupu sa to už nezmení. Postup pri nadmernom deficite možno začať aj na základe oboch kritérií.

Postup pri nadmernom deficite na základe kritéria deficitu, ako sa stanovuje v nariadení č. 1467/97, zostáva v nadväznosti na reformu rámca správy hospodárskych záležitostí z roku 2024 v zásade nezmenený.

Ak členský štát nesplní požiadavky vyplývajúce z jedného alebo z oboch kritérií, Komisia pripraví správu podľa článku 126 ods. 3. V článku 2 ods. 3 nariadenia 1467/97 sa uvádza, že Komisia náležite a presne zohľadňuje všetky ostatné faktory, ktoré sú podľa názoru dotknutého členského štátu závažné z hľadiska komplexného posúdenia dodržiavania kritérií deficitu a dlhu a ktoré členský štát predložil Rade a Komisii. Hoci sa to v nariadení 1467/97 neuvádza, v súlade s dosahovaním spoločných priorít Únie by to mohlo okrem iného zahŕňať akékoľvek výrazné zvýšenie výdavkov na obranu. V strednodobom horizonte by sa však v záujme zachovania fiškálnej udržateľnosti malo zvýšenie výdavkov na obranu financovať zmenou priorít v rámci vnútroštátnych rozpočtov.

Odporúčanie na nápravu nadmerného deficitu

Všeobecné pravidlá

Keď sa začne postup pri nadmernom deficite, v odporúčaní Rady podľa článku 126 ods. 7 sa pre členský štát uvedie nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorou sa zabezpečí, aby deficit verejných financií zostal pod referenčnou hodnotou alebo sa znížil pod danú hodnotu a udržal sa pod ňou v lehote stanovenej v odporúčaní. Nápravnou trajektóriou by sa takisto malo zabezpečiť, aby si dlh v strednodobom horizonte udržal hodnoverne klesajúci trend alebo zostal na obozretnej úrovni pod 60 % HDP. Pri stanovovaní nápravnej trajektórie a lehoty sa musia zohľadniť závažné faktory.

Nápravná trajektória v odporúčaní v rámci postupu pri nadmernom deficite je stanovená len z hľadiska rastu čistých výdavkov a v odporúčaní sa nestanovujú priebežné ciele pre celkový deficit. Nápravná trajektória nahrádza trajektóriu odporúčanú Radou v rámci preventívnej časti počas obdobia, v ktorom prebieha postup pri nadmernom deficite.

Pri začatí postupu pri nadmernom deficite bude nápravná trajektória v prípade potreby vychádzať z aktualizovaných projekcií vypracovaných Komisiou s použitím metodiky analýzy udržateľnosti dlhovej služby. Dotknutý členský štát môže Komisii oznámiť problémy špecifické pre svoju krajinu, ktoré považuje za relevantné pre stanovenie nápravnej trajektórie.

Postup pri nadmernom deficite na základe deficitu

V súlade s článkom 3 ods. 4 tretím pododsekom nariadenia 1467/97 musí byť nápravná trajektória v rámci postupu pri nadmernom deficite na základe deficitu v súlade s referenčnou hodnotou, ktorou je minimálna ročná štrukturálna úprava vo výške najmenej 0,5 % HDP (s prechodným režimom založeným na štrukturálnom primárnom salde na roky 2025 – 2027). S cieľom zaistiť súlad s referenčnými hodnotami stanovenými v zmluve a zabezpečiť konzistentný rámec založený na riziku musí byť tempo úprav pri nápravnom postupe tiež *ex ante* zlučiteľné s dosiahnutím alebo udržaním hodnoverne klesajúceho trendu verejného dlhu alebo jeho udržaním na obozretnej úrovni pod 60 % HDP v strednodobom horizonte. V prípade postupu pri nadmernom deficite na základe deficitu je lehotou na nápravu nadmerného deficitu podľa projekcií nápravnej trajektórie rok, do ktorého by sa mal deficit znížiť a následne udržať pod referenčnou hodnotou 3 % HDP.

Postup pri nadmernom deficite na základe dlhu

V článku 3 ods. 4 poslednom pododseku nariadenia 1467/97 sa stanovuje, že v prípade postupu pri nadmernom deficite na základe dlhu musí byť nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov aspoň taká náročná ako trajektória vývoja čistých výdavkov v rámci preventívnej časti paktu, od ktorej sa členský štát odchyľil, a v lehote stanovenej Radou musí spravidla korigovať kumulované odchýlky kontrolného účtu.

V rámci postupu pri nadmernom deficite na základe dlhu sa ako nápravná trajektória odporučí nová trajektória vývoja výdavkov, ktorou sa v strednodobom horizonte dosiahne a udrží hodnoverný klesajúci trend dlhu v súlade s príslušnými požiadavkami článku 16 ods. 2 nariadenia 2024/1263 a ktorou sa deficit zníži pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a trvalo sa pod ňou udrží.

Časovým horizontom pre nápravu kumulovaných odchýlok v postupoch pri nadmernom deficite na základe dlhu je pôvodné obdobie úprav použité ako základ v rámci preventívnej časti. Komisia však môže odporučiť Rade, a Rada tak môže prijať odporúčanie, v ktorom sa uvedie dlhšia lehota ako pôvodné obdobie úprav v prípadoch, keď by kumulované odchýlky nebolo možné v rámci pôvodného obdobia napraviť. V tomto prípade môže dotknutý členský štát oznámiť Komisii akýkoľvek prvok alebo problémy špecifické pre svoju krajinu, ktoré pri stanovovaní trvania nápravnej trajektórie považuje za relevantné. Nápravná trajektória sa v prípade potreby zakladá na aktualizovaných projekciách Komisie vypracovaných s použitím analýzy udržateľnosti dlhovej služby.

Na zabezpečenie vhodného nápravného prvku a úsilia, ktoré je „aspoň také náročné“ ako pôvodná trajektória, od ktorej sa členský štát odchyľil, sa môže prednostne vykonať úprava nápravnej trajektórie.

Monitorovanie dodržiavania nápravnej trajektórie

V súlade s článkom 3 ods. 5 nariadenia 1467/97 členský štát podá Rade a Komisii správu o opatreniach prijatých v reakcii na odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ v lehote stanovenej v uvedenom odporúčaní. Prvá správa nadväzujúca na odporúčanie v rámci postupu pri nadmernom deficite sa zameria najmä na prvý rok, resp. prvé roky, na ktoré sa vzťahuje postup pri nadmernom deficite (zvyčajne prebiehajúci rok a prípadne aj nasledujúci rok, ak sa správa podáva na jeseň). Správa, ktorá sa má predložiť na jar, sa môže začleniť do výročnej správy o pokroku, ktorá sa má v súlade s preventívnou časťou predložiť do konca apríla, zatiaľ čo správa, ktorá sa má predložiť na jeseň, môže byť súčasťou návrhu rozpočtového plánu pre členské štáty eurozóny. Posúdenie účinných opatrení Komisiou na základe prognózy vypracovanej v priebehu roka sa považuje za predbežné, pričom na základe údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia by sa malo uskutočniť opätovné posúdenie. V prípade chýbajúcich údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia sa o eskalácii postupu uvažuje len v obzvlášť závažných prípadoch nedodržania odporúčania v rámci postupu pri nadmernom deficite. V prípade revízie údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia Komisia pri posudzovaní účinných opatrení zohľadní vplyv a povahu revízií.

Pokiaľ ide o fiškálne ukazovatele, posúdenie účinných opatrení sa zakladá výlučne na dodržiavaní nápravnej trajektórie stanovenej v odporúčaní v rámci postupu pri nadmernom deficite. Členský štát, ktorý dodržiava nápravnú trajektóriu, sa považuje za štát, ktorý prijal účinné opatrenia, bez ohľadu na vývoj celkového deficitu, štrukturálneho salda alebo verejného dlhu. Ak sa Komisia domnieva, že prijaté opatrenia sú dostatočné na zabezpečenie primeraného pokroku smerom k náprave nadmerného deficitu v stanovenej lehote, informuje Radu o svojom posúdení a postup pri nadmernom deficite sa dočasne prestane uplatňovať (článok 9 nariadenia 1467/97).

Na monitorovanie odchýlok od nápravnej trajektórie sa stanoví nápravný kontrolný účet začínajúci od nuly ako nástroj na sledovanie ročných aj kumulatívnych odchýlok počas trvania postupu pri nadmernom deficite. Ak sa plán zreviduje alebo sa počas postupu pri nadmernom deficite predloží nový plán, trajektóriu v revidovanom alebo novom pláne by sa mal zabezpečiť súlad s trajektóriou odporúčanou v postupe pri nadmernom deficite. Kontrolným účtom relevantným pre dohľad je naďalej nápravný účet.

Ak sa rast čistých výdavkov odchyľuje od nápravnej trajektórie, Komisia vykoná celkové posúdenie. Celkové posúdenie Komisie sa neriadi mechanickým prístupom. V celkovom posúdení sa zohľadní veľkosť odchýlky, zmierňujúce a priťažujúce závažné faktory, ako je podstatný vývoj inflácie a v príslušných prípadoch výnimočné okolnosti.

Odchýlka presahujúca jednu z prahových hodnôt nápravného kontrolného účtu, ktoré sú rovnaké ako prahové hodnoty používané pre kontrolný účet v preventívnej časti, vedie k silnému predpokladu, že sa neprijali žiadne účinné opatrenia. Nevedie však automaticky k eskalácii postupu pri nadmernom deficite, keďže sa môžu zväziť aj zmierňujúce závažné faktory. V celkovom posúdení sa symetricky zohľadňujú aj priťažujúce závažné faktory, ktoré môžu viesť k eskalácii postupu pri nadmernom deficite, a to aj v prípadoch, keď odchýlka zostane pod príslušnými prahovými hodnotami kontrolného účtu. S cieľom zabrániť dvojitému započítaniu sa pri posudzovaní účinných opatrení zohľadňujú len závažné faktory, ktoré sa nezohľadnili pri stanovovaní nápravnej trajektórie alebo v prípade ktorých sa zmenila intenzita (napr. v porovnaní s faktormi, z ktorých vychádza odporúčanie v rámci postupu pri nadmernom deficite), vrátane faktorov, ktoré uviedol členský štát na účely správy podľa článku 126 ods. 3.

V nariadení 1467/97 sa predpokladá, že výnimočné okolnosti, na ktoré sa za určitých podmienok vzťahuje národná úniková doložka, umožňujú revíziu odporúčania v rámci postupu pri nadmernom deficite¹³. Ak je vnútroštátna alebo všeobecná úniková doložka aktívna, pri posudzovaní účinných opatrení sa zohľadní vplyv výnimočných okolností (v porovnaní so základným scenárom, z ktorého vychádza odporúčanie v rámci postupu pri nadmernom deficite) na rast čistých výdavkov.

Ak v rámci postupu pri nadmernom deficite na základe deficitu zostane celkový deficit do lehoty na nápravu nad úrovňou 3 % HDP napriek tomu, že členský štát prijal účinné opatrenia, Komisia odporučí Rade revidované odporúčanie podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ. Týmto revidovaným odporúčaním sa predĺži lehota na nápravu nadmerného deficitu, a to spravidla o rok. Revidované odporúčanie bude v prípade potreby vychádzať aj z aktualizovaných projekcií Komisie týkajúcich sa dlhu vypracovaných s použitím metodiky analýzy udržateľnosti dlhovej služby a za referenčnú hodnotu, pokiaľ deficit zostane nad úrovňou 3 % HDP, sa v ňom bude považovať minimálna ročná štrukturálna úprava vo výške 0,5 % HDP.

---

¹³ V nariadení 1467/97 sa takisto predpokladá možnosť revízie odporúčania v rámci postupu pri nadmernom deficite, ak sa uplatnia podmienky uvedené v článku 25 nariadenia 2024/1263 týkajúce sa všeobecnej únikovej doložky.

Zrušenie postupu pri nadmernom deficite

Postup pri nadmernom deficite na základe deficitu

Postup pri nadmernom deficite na základe deficitu sa zruší, keď členský štát trvalo zníži svoj celkový deficit pod referenčnú hodnotu 3 % HDP (článok 8 ods. 3 nariadenia 1467/97). „Trvalo“ v tomto prípade znamená, že Komisia predpokladá, že celkový deficit zostane v aktuálnom a nasledujúcom roku pod referenčnou hodnotou. Zrušenie pred uplynutím lehoty stanovenej v odporúčaní v rámci postupu pri nadmernom deficite („skoršie zrušenie“) by preto mohlo byť opodstatnené, hneď ako sa deficit trvalo zníži pod úroveň 3 % HDP, a to bez ohľadu na akékoľvek odchýlky od nápravnej trajektórie.

Postup pri nadmernom deficite na základe dlhu

Postup pri nadmernom deficite na základe dlhu sa zruší, keď členský štát dodržiava svoju nápravnú trajektóriu, za predpokladu, že celkový deficit je trvalo pod prahovou hodnotou 3 % HDP. Postup pri nadmernom deficite na základe dlhu sa preto môže zrušiť po tom, ako lehota uplynie bez toho, aby sa postup eskaloval. V prípade postupu pri nadmernom deficite na základe dlhu s dlhou lehotou môžu odôvodnenia odporúčania v rámci postupu pri nadmernom deficite obsahovať špecifikáciu podmienok skoršieho zrušenia. Skoršie zrušenie sa môže zväziť v prípade dodržiavania súladu v predchádzajúcich dvoch rokoch na základe údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia a za aktuálny rok na základe najnovšej prognózy Komisie, najmä v prípadoch, keď sa s cieľom zabezpečiť vhodný nápravný prvok prednostne vykonala úprava nápravnej trajektórie. Okrem toho je skoršie zrušenie opodstatnené, ak členský štát zníži dlh pod referenčnú hodnotu 60 % HDP, za predpokladu, že celkový deficit je takisto trvalo pod referenčnou hodnotou 3 % HDP.

Keď sa postup pri nadmernom deficite začne na základe kritéria deficitu aj dlhového kritéria, mechanizmy na zrušenie postupu budú vychádzať z postupu pri nadmernom deficite na základe dlhu.

Prechod na preventívnu časť

Keď sa postup pri nadmernom deficite zruší a členský štát sa vráti späť do preventívnej časti, pre dohľad sa stáva relevantným kontrolný účet pre najnovší plán. Do tohto kontrolného účtu by sa zahrnuli odchýlky od trajektórie vývoja výdavkov najnovšieho plánu smerom nahor a nadol (a to aj v prípade prekrývajúcich sa rokov, na ktoré sa vzťahuje odporúčanie v rámci postupu pri nadmernom deficite). V prípade nového alebo revidovaného plánu v nadväznosti na zrušenie postupu by sa kontrolný účet tohto nového alebo revidovaného plánu vynuloval. Akákoľvek odchýlka od nápravnej trajektórie bude mať vplyv na východiskový bod trajektórie vývoja čistých výdavkov.
